

Úspešné národné projekty SNK a príprava digitalizácie knižničných materiálov

Doc. PhDr. Dušan Katuščák, PhD.
generálny riaditeľ

Slovenská národná knižnica, Martin
Žilinská univerzita FPV, Žilina;;

Obsah

- 1. Realizované inovačné informatizačné projekty Slovenskej národnej knižnice**
- 2. Technologické centrum IKDC SNK Martin – Vrútky**

Realizované projekty SNK

- KIS3G (1 mil €), (nová služba) (deskriptívne metadáta, authority)
 - [..\Documents\Jasná 2009\SNK.doc](#)
- TEL (nová služba)
- Informácie pre inovácie (7.5 mil €) (nová služba)
- Informatizácia knižníc (1 mil €) (nová služba)
- Getty CI L.A. konzervovanie a rešt fotografií
- SDK (prebieha - 1 mil €) (nová služba)
- KIS MASK (260 knižníc)
- KNIHA SK (1 mil €) (nová technológia)

Priority SNK

- Technologický park IKDC SNK Martin – Vrútky
- Integrácia dvoch národných projektov OPIS
 - Národné konzervačné centrum
 - Národné digitalizačné centrum

Technologické centrum SNK IKC/IKDC

- Realizačná stratégia:
 - od laboratórneho riešenia k priemyselnému riešeniu:
- Nové oblasti priemyslu:
 1. Konzervačný priemysel
 2. Digitálny priemysel

IKDC

- IKC: Integrované konzervačné centrum – národný projekt OPIS
 - Nová služba pre celé Slovensko
- DC: Digitalizačné centrum (DC) – národný projekt OPIS
 - Nová služba pre celé Slovensko
- IKC+DC= IKDC - Integrované konzervačné a digitalizačné centrum

IKC: Integrované konzervačné centrum – národný projekt OPIS

- **Záchrana, stabilizácia a konzervovanie tradičných nosičov informácií v Slovenskej republike**
- **..\Documents\Jasná 2009\papier.swf**
- **(KNIHA SK)**
- **AKTUÁLNE OTÁZKY ROZVOJA SPOLOČNOSTI (2003-2008)**

CST

- *Conservation Science and Technology.*
Konzervačná veda a technológia.
Ochrana materiálov a objektov
dedičstva.

Ciele KNIHA SK

- technologické riešenie záchrany historických nosičov informácií na kyslom drevitom papieri,
- vybrať a ďalej zlepšiť najlepšie dostupné technológie
- vytvoriť podmienky na ich udržateľný rozvoj na území SR

Partneri vo výskume

- Konzorcium KnihaSK (200 riešiteľov)
 - STU
 - SNK
 - SNA
 - SAV
 - TUZ
 - Bel/Novamann International skúšobňa
 - Nemecko, USA, Švajčiarsko, ČR

Výsledky KNIHA SK

- **Vybrala sa najlepšia dostupná technológia BAT** (*Best Available Technology*). Papersave
- Slovenský vklad - KnihaSK zvýšenie kapacity BAT a vlastné výsledky
- Zvýšenie najúčinnnejšej dostupnej technológie sveta až na 300%. Unisaver SK
- Výsledky získané na funkčnom modeli sa úspešne overili v podmienkach BAT v Nemecku.
- Nemecký partner potvrdil slovenský prínos
- Technológia – knihy, noviny, časopisy, archívne materiály (aj zatvorené škatule)

Výsledky KNIHA SK

- **Kľúčový realizačný výstup**
- návrh optimálneho technologického riešenia pre ochranu kníh
- zriadenie Integrovaného konzervačného centra Slovenskej národnej knižnice (IKC SNK).

Čo je IKC?

- IKC je súčasťou národnej siete technologických konzervačných centier
- IKC SNK je integrovaný systém, ktorý sa skladá z podsystémov:
 1. Konzervovanie
 2. Čistenie - sterilizácia – spevňovanie – štiepenie papiera
 3. Digitalizácia
 4. Výskum, vývoj, vzdelávanie

Hlavné realizačné výstupy KNIHA SK

- Funkčný model Papersave UniLabSK slúžiaci priamo na výrobu strojno-technologického priemyslového zariadenia Papersave UniSK;
- Podstatne efektívnejšia deacidifikáciu a konzervovanie dokumentov najlepšou dostupnou technológiou BAT
- Papersave-Unisaver SK

Výsledky

- Vyrobito sa **13** funkčných modelov
- **5** výrobcov má záujem o výrobu nových strojov
- **15** nových prístrojov
- 1 Národné Technologické centrum KnihaSK,
- **5** laboratórií
- **60** zdieľaných, nadobudnutých, modernizovaných a nových technologických zariadení a prístrojov;
- Návrh priemyslového integrovaného konzervačného centra IKC Martin-Vrútky;

Výsledky

- 5 nových softvérových riešení;
- 1 Norma STN 50 2190 Hodnotenie hydrolytickej degradácie papiera
- 9 patentov a patentových prihlášok – priemyslová ochrana nových riešení, (pokračuje patentovanie)
- 7 nových látok,
- 8 nových metód skúšania a analýzy;
- Systém skúšania a hodnotenia deacidifikačných technológií;
- Založený nový študijný program „Ochrana materiálov a objektov dedičstva“,

Výsledky

- **2** dizertačné práce,
- **114** diplomových, bakalárskych a študentských vedeckých prác,
- zdieľaný vedomostný priestor svetových a nových vlastných poznatkov,
- intranetový komunikačný systém a riešiteľský pracovný priestor riešiteľov SR
- **297** publikácií,
 - **51** karentovaných publikácií (CC),
 - **22** vedeckých prác publikovaných v recenzovaných vedeckých časopisoch,
 - **210** odborných prác publikovaných v nerencenzovaných odborných časopisoch a zborníkoch,
 - **14** vedeckých monografií a odborných knižných publikácií.

Harmonogram realizácie IKC

Alternatíva / Rok	1.rok	2.rok	3.rok	4.rok	5.rok	6.rok	2015-2030
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 až ...
Kapacita IKC (10 ³ KD/rok)	10-20	50-100	100-200	100-200	100-200	100-200	100-200
IKC1: slovensko-nemecká	<p>Projektovanie, výstavba a stavebný dozor</p> <p>Memorandum of understanding/Zmluvy o budúcej zmluve/Zmluvy</p> <p>Protokol o prevzatí a realizácii výsledkov št. úlohy</p> <p>Zmluvy o dodanie technológie</p> <p>Technológia vzduch-voda (SoBu/Libertec)</p> <p>Technológia na spevňovanie a deacidifikáciu archívnych dokumentov</p> <p>Technológia na štiepenie–deacidifikácia–spevňovanie SDeaS (ZFB;D)</p> <p>Technológia Unisaver M.I.D.O.S.</p> <p>Technológia Papersave®-Unisaver®</p>						

DC Digitalizačné centrum

1. Europeana a CENL
<http://www.europeana.eu/portal/>
2. Skúsenosti iných (Francúzska národná knižnica, Nórska kráľovská knižnica, Stanford University, Oxford, Nový Zéland, Austrália ...)

Skenery 4DigitalBooks

- **Automatické knižné skenery
Digitizing Line**

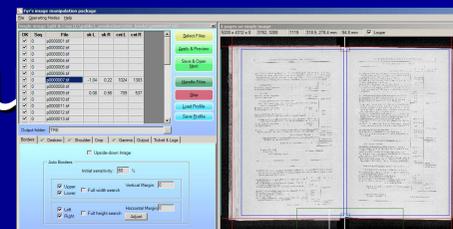
Exkluzívna technológia založená na automatickom bezobslužnom obracaní strán (2-6 ks)

- **Manuálne knižné skenery
CopiBook & Suprascan**

i2S spoločnosť je podielnikom a obchodným partnerom

- **Softvér na zlepšovanie obrazu
Page Improver**

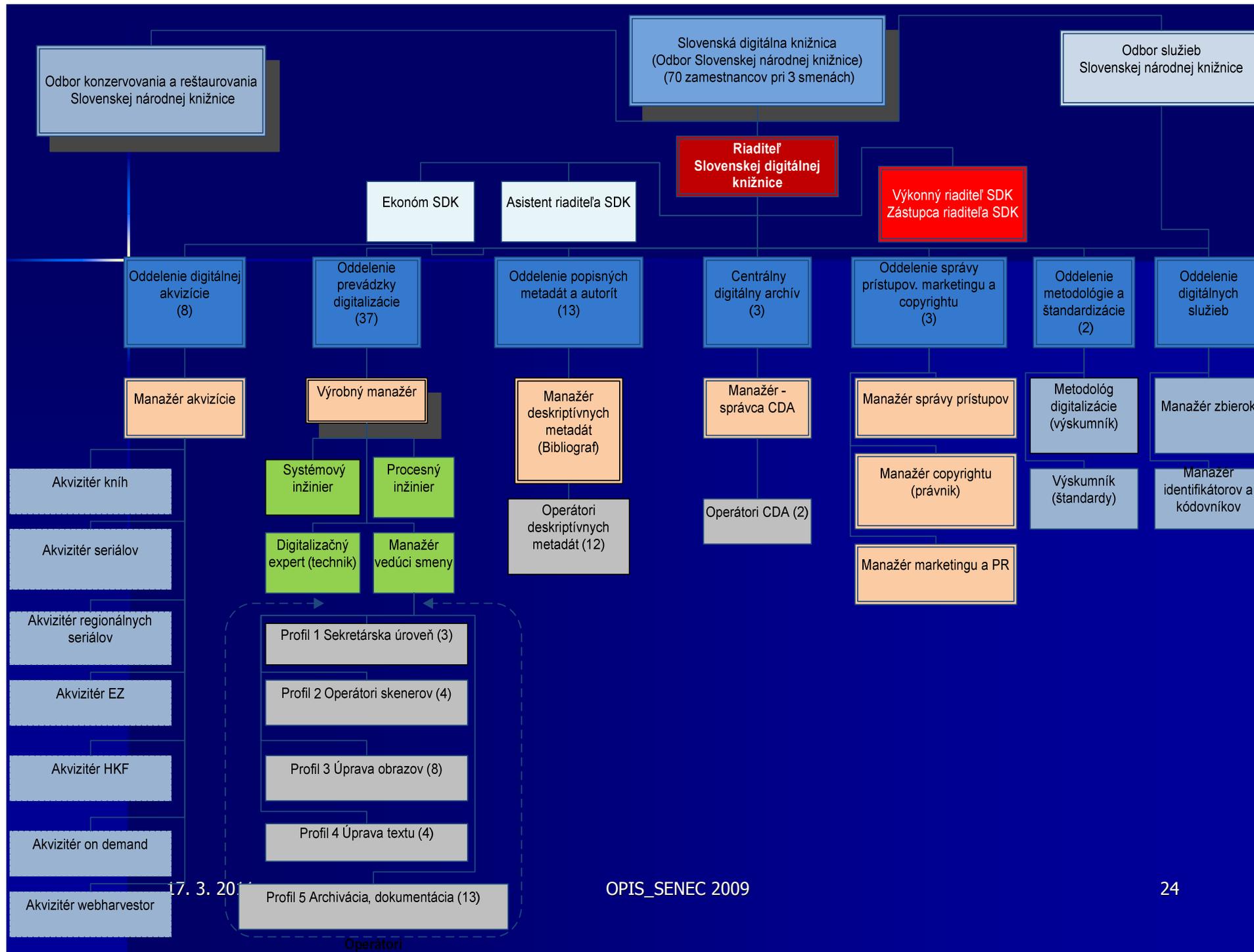
Exkluzívna technológia automatického delenia a usporiadania strán

System Digitálnej knižnice (prvky systému)

- Digitálna akvizícia (príprava)
- Fyzická digitalizácia (technológia)
- Digitálna katalogizácia (popisné metadáta)
- Digitálny archív (dlhodobé archivovanie v CDA, inštitucionálny repozit)
- Digitálne služby (sprístupňovanie digitálneho obsahu)
- Správa prístupov, marketing a copyright (právne, ekonomické, technické otázky sprístupňovania digitálneho obsahu)

17. 3. 2017

Technologické triedy

Triedy:

1. analógové
2. digitálne

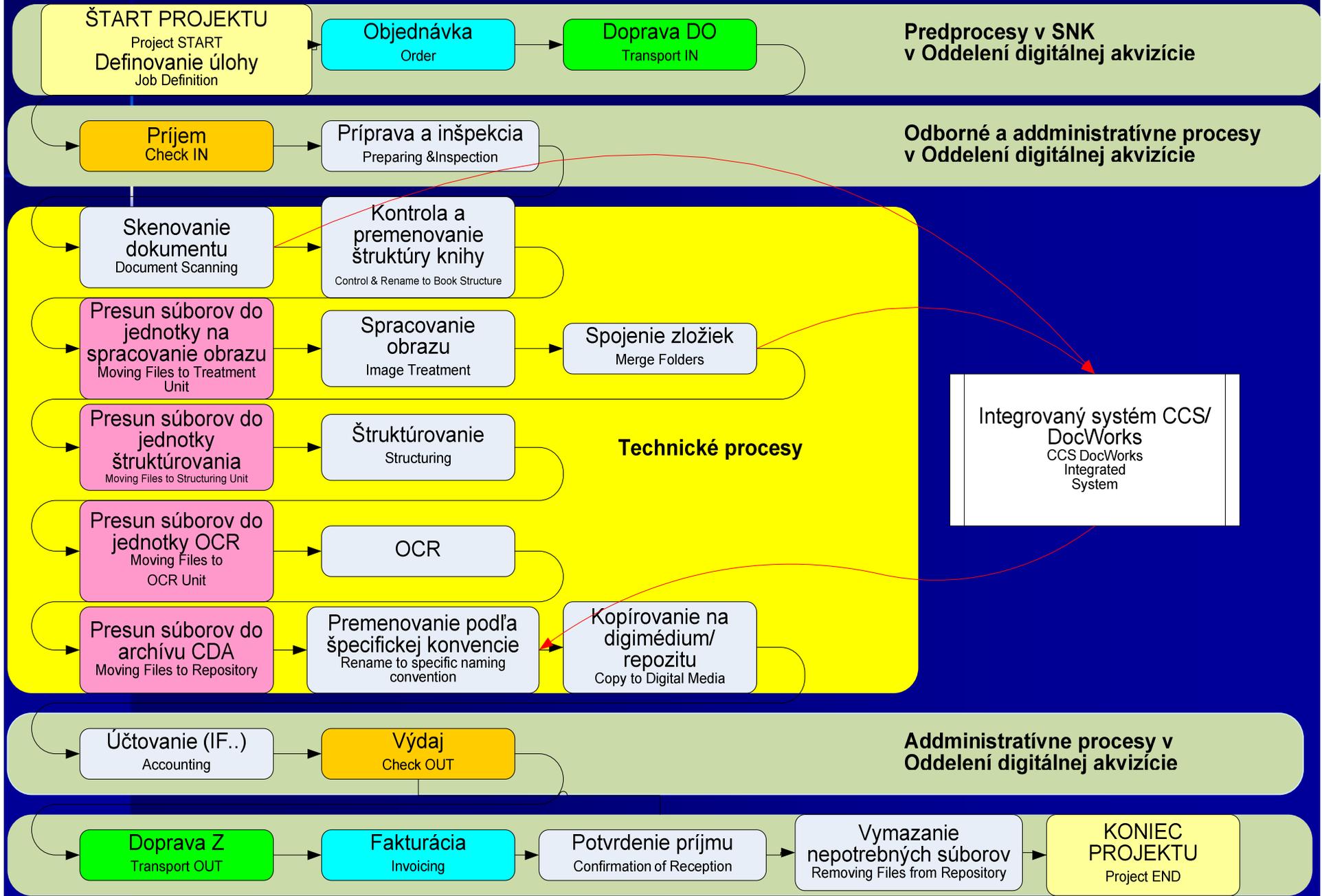
..\Documents\Jasná 2009\Technologické
triedy.doc

Digitalizačné pracovisko v IKDC SNK

- Integrované konzervačné a digitalizačné centrum
- Detašované pracovisko SNK Martin-Vrútky

1 Vrútky IKC.m4v

Schéma procesu masovej digitalizácie viazaných tlačných dokumentov Process Chart

Digitalizačné pracovisko SNK

- Cieľový stav – priemyselná digitalizácia
- Prostriedky masovej digitalizácie škálovanie.doc
- 2 Digital robot.m4v (2 ks)
- 3 Paskova kniznica.m4v (1.5 PB)
- 4 Mobilne Datove centrum.m4v

Finančné zdroje

- Stratégia rozvoja fondových a pamäťových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry v rezorte kultúry
- Indikatívne finančné alokácie
 - Národné projekty
 - OPIS alokácie národné projekty.doc
 - Dopytové projekty
 - OPIS alokácie Dopytové projekty.doc

Postup

- Štúdia uskutočniteľnosti
- Výzvy
- Projekty
- Zmluvy
- Implementácia projektov
- Trvalá udržateľnosť

Záver

Slovenská národná knižnica v Martine:

1. Vieme, čo chceme
2. Máme štandardy, technológie, know-how
3. Učíme sa ďalej, ako to urobiť
4. Máme partnerov, s ktorými to dokážeme
5. Máme podporu vlády a odbornej verejnosti
6. Máme finančné zdroje na dosiahnutie našich cieľov

**Ďakujem Vám za láskavú
pozornosť**

katuscak@snk.sk